

ASOCIAȚIA OBȘTEASCĂ
„JURIȘTII PENTRU DREPTURILE OMULUI”

2, Vlaicu Pircălab st., bir. 13, MD 2009 Chișinău, Moldova, tel/fax: + (373 22) 277154, tel: + (373 22) 274161, web: www.jhr.md

D-lui Nicolae EȘANU,
Viceministru,
Ministerul Justiției
str. 31 August 1989, nr. 82
MD 2012 Chișinău

9 noiembrie 2009

EXPEDIATĂ PRIN POȘTĂ

Răspuns

Scrisoarea nr. 03/6705 datată cu 30 octombrie 2009

Stimate Domnule Viceministru,

Prin scrisoarea de mai sus, asociația pe care o reprezint a fost chemată să se expună asupra proiectului de lege prin care se introduce obligația judecătorilor de a informa președintele instanței despre tentativele de a fi influențat, se introduc noi abateri disciplinare a judecătorilor și se ajustează procedura de atragere la răspunderea disciplinară a acestora.

1. În ceea ce privește obligația de informare a președintelui instanței, aceasta este binevenită. Totuși, propunem suplimentar de a completa în continuare art. 15 al Legii cu privire la statutul judecătorului cu următorul paragraf:

„Judecătorul este obligat, imediat după deschiderea ședinței, să aducă la cunoștința părților orice persoană care a manifestat interes față de dosar și circumstanțele în care a avut loc acest lucru. Declarația va fi transcrisă în procesul-verbal al ședinței.”

Această obligație nu impune o sarcină împovărătoare. Ea va descuraja practicile nesănătoase existente și va acorda mai multe posibilități părților de a folosi instituția recuzării.

2. Prin proiect se propune introducerea în art. 23 al Legii cu privire la statutul judecătorului, ca sancțiune disciplinară, posibilitatea diminuării salariului. Acest lucru contravine art. 206 alin. 3 al Codului muncii. Pe de altă parte, o asemenea sancțiune ar face judecătorii mai vulnerabili față de riscul coruperii.

3. Deși proiectul de lege are scopul de a îmbunătăți procedura de atragere la răspundere disciplinară a judecătorilor, multe curențe care țin de pornirea procedurii disciplinare, acumularea probelor, publicitatea procedurilor și aplicarea sancțiunii disciplinare se mențin. Acestea creează riscuri de corupere și afectează serios scopul procedurilor disciplinare.

i. În ceea ce privește intentarea procedurii disciplinare, nu vedem nici un temei de a nu permite membrilor colegiului disciplinar de a intenta procedura disciplinară. Astfel, propunem ca art. 10 alin. 1 al Legii 950-XIII, în final, să fie completat cu sintagma „și al colegiului disciplinar”, iar alin. 2 al Legii, în final, cu sintagma „sau al colegiului disciplinar”. Aceasta ar ușura pornirea procedurii disciplinare.

ii. În ceea ce privește procedura de acumulare a probelor, observăm că membrii CSM au dreptul în prealabil să acumuleze probe cu privire la pretinsa abatere. Având în vedere că membrii CSM nu pot fi membri ai colegiului disciplinar și nici inspectori-judecători, propunem ca sintagma „persoana care intentează această procedură sau” din art. 12 alin.1 să fie înlocuită cu sintagma „unul sau câțiva membri al colegiului disciplinar”.

iii. Spre regret, la ședințele colegiului disciplinar pot participa, pe lângă persoanele implicate în proceduri, doar judecătorii. Nu vedem vreun motiv care ar justifica o asemenea stare. Din acest motiv, propunem că art. 17 alin. 2 al Legii 950-XIII să fie expus într-o nouă redacție, după cum urmează:

„2. Ședințele colegiului disciplinar sunt publice. Prin decizia colegiului disciplinar, acestea pot fi declarate închise.”

iv. De asemenea, propunem ca persoanele care au depus plângerea care a servit drept temei pentru intentarea procedurii disciplinare să aibă dreptul, dacă colegiul o consideră necesar, să dea explicații în ședința colegiului disciplinar, fapt care actualmente nu este permis de art. 18 al Legii 950-XIII. Această modificare ar spori calitatea examinării abaterilor disciplinare.

v. Potrivit art. 19 alin. 4 c) al Legii 950-XIII, colegiul disciplinar, deși ar putea constata o abatere disciplinară, poate sista procedura disciplinară dacă consideră că aplicarea abaterii disciplinare este „inoportună”. Având în vedere imaginea pe care justiția trebuie să o aibă într-o societate democratică și necesitatea întăririi disciplinei în rândurile judecătorilor, propunem ca art. 19 alin. 4 c) se fie exclus.

vi. Potrivit art. 19 alin. 1 a) al Legii 950-XIII, Colegiul disciplinar hotărăște aplicarea unei sancțiuni disciplinare. Potrivit art. 4 alin. 3 al Legii 947-XIII, CSM aplică sancțiunile disciplinare și validează deciziile colegiului disciplinar. Având în vedere că aceste două norme se suprapun, pentru a simplifica procesul de aplicare a sancțiunilor disciplinare, propunem ca lit. c) și d) ale art. 4 alin. 3 al Legii 947-XIII să fie excluse.

Cu respect,

Vladislav CRIBINCEA

Președinte